Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000583288

Datum
30 oktober 2026

Opgesteld door
DGOBDR-BFR-RTM

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan Minister van BZK
Van BFR/RTM

nota

Voortzetten bestaande en instellen van nieuwe specifieke uitkeringen

Aanleiding

Het voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen (SPUKS) of het toekennen van nieuwe SPUKS is slechts mogelijk op basis van een kabinetsbesluit. Door middel van het afwegingskader dat op 25 oktober 2024 in de MR is vastgesteld, wordt bepaald of een nieuwe SPUK ingesteld kan worden, of dat een SPUK voortgezet kan worden. Dit is in de Startnota van het kabinet herbevestigd.

In september 2026 zijn twee SPUKS aangemeld voor verlenging en zijn negen nieuwe SPUKS aangemeld. Alle elf SPUKS zijn na toetsing ambtelijk akkoord bevonden door de fondsbeheerders, de betreffende vakdepartementen en de koepels (positief ambtelijk advies). De ministerraad heeft op 30 oktober jongstleden ingestemd met de SPUKS.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de brief ‘uitkomst verlengen en instellen nieuwe specifieke uitkeringen’ aan de Tweede Kamer, inclusief de bijlagen.

Kern

- Om de beleidsvrijheid van gemeenten te vergroten en administratieve- en controlelasten te verminderen, wordt er ingezet op het verstrekken van middelen via fondsuitkeringen in plaats van specifieke uitkeringen.
- In de Startnota van het kabinet is opgenomen dat het voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen of het toekennen van nieuwe SPUKS slechts mogelijk is op basis van een kabinetsbesluit.
- De volgende twee SPUKS zijn aangemeld voor een verlenging:
    - VRO: Huisvesting evacués.
    - VRO: Huisvesting grote gezinnen vergunninghouders derde tranche.
- Voorts gaat het om de volgende negen nieuwe SPUKS:
    - VRO: Specifieke uitkering versterken uitvoeringskracht woningbouw.
    - KGG: Regeling gebiedsinvesteringen 110/150 kV.
    - KGG: Fixteams MKB.
    - KGG: Ontzorgingsprogramma.
    - AenM: Voorlopige voorzieningen.
    - IenW: Amendement Grinwis t.b.v. openbaar vervoer.
    - IenW: Verlaging Dam Lateraalkanaal.
    - IenW: Elektrificatie spoorlijn Almelo-Mariënberg.

    - IenW: Spoorzone Groningen.
- De motivering, waarom een nieuwe SPUK of voortzetting van een bestaande nodig wordt geacht, is in bijlage 2 toegelicht. Dit komt erop neer dat op basis van het ingevulde afweegkader geen andere mogelijkheid gezien werd dan een SPUK, bijvoorbeeld omdat er sprake is van dwingende bestedingsvoorwaarden, of een sterke bestuurlijke wens om het geld te 'labelen' voor specifieke uitgaven. Hierover is tevens afstemming gezocht met de koepels van medeoverheden.
- In de toekomst zal met de te wijzigen Financiële-verhoudingswet de bijzondere fondsuitkering (BFU) worden geïntroduceerd, die een alternatief biedt voor de (administratief belastende) SPUK; bestedingsvrij is, maar wel met de mogelijkheid om kwantitatieve beleidsinformatie op te vragen.
- In bijlage 1 is de voorgenomen Kamerbrief opgenomen. Een overzicht van de (ambtelijke) oordelen van de fondsbeheerders, vakdepartementen en koepels vindt u in bijlage 2. Voorts vindt u het oordeel per specifieke uitkering weergegeven met nadere toelichting in bijlage 3 "toelichting uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen".

Bijlagen

Volgnummer	**Naam**	**Informatie**
1	Kamerbrief uitkomst verlengen en instellen nieuwe specifieke uitkeringen	
2	Overzicht oordelen fondsbeheerders, koepels en vakdepartementen	
3	Toelichting uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen	